

Statistica structurală (Ancheta Structurală Anuală)

Metadate

Biroul Național de Statistică (BNS)

1. Informație de contact

1.1. Subdiviziunea responsabilă din cadrul BNS

Direcția statistică structurală

1.2. Persoana de contact

Oxana Mocanu, șef direcție

tel.: +373 22 24 15 69

+373 22 40 30 89

e-mail: mocanu.oxana@statistica.gov.md

2. Actualizarea metadatelor

2.1. Ultima certificare a metadatelor

06.02.2019

2.2. Ultima actualizare a metadatelor

06.02.2019

3. Prezentarea statistică

3.1. Descrierea generală

Ancheta Structurală Anuală (ASA) este o cercetare statistică de tip structural, realizată prin sondaj, a cărei sferă de cuprindere acoperă întreprinderile care își desfășoară activitatea economică pe teritoriul Republicii Moldova și reflectă structura, evoluția și performanțele activităților economice la cel mai detaliat nivel.

ASA reflectă rezultatele anuale a activității întreprinderilor.

În ASA sunt cuprinse: întreprinderile active.

N-au fost incluse în cercetare întreprinderile cu tipul principal de activitate: agricultură, administrație publică, activități financiare, învățământ, sănătate și activități culturale.

N-au fost incluse în cercetare organizațiile necomerciale și întreprinderile din stânga Nistrului și municipiul Bender.

ASA constituie sursa de date privind sistemului productiv și comercial al întreprinderilor; elaborarea Conturilor Naționale; actualizarea Registrului Național de Unități Statistice și comparabilitate cu statistica internațională.

3.2. Concepte și definiții

3.2.1. Definiții

Capitalul statutar reflectă valoarea capitalului statutar, înregistrată în documentele de constituire: în societățile pe acțiuni – valoarea nominală a acțiunilor emise; în societățile cu răspundere limitată – valoarea cotelor de participare; în întreprinderile de stat și municipale – valoarea mijloacelor statului, investite în capitalul statutar.

Salariat este considerată persoana care-și exercită activitatea în baza unui contract de muncă într-o unitate economică sau socială – indiferent de forma ei de proprietate – sau la persoane particulare (în baza unui contract sau a unei înțelegeri), în schimbul unei remunerații sub formă de salariu, în bani sau în natură, sub formă de comision etc. Prin convenție cu acest statut au fost înregistrați și militarii în termen.

Patron este persoana care-și exercită ocupația (meseria) în propria unitate (întreprindere, agenție, atelier, magazin, birou, fermă etc.), pentru a cărei activitate angajează unul sau mai mulți salariați permanenți.

Lucrător familial neremunerat este persoana care-și exercită activitatea într-o unitate economică familială condusă de un membru al familiei sau o rudă, pentru care nu primește remunerație sub formă de salariu sau plată în natură.

Venituri din vânzări (cifra de afaceri) reprezintă veniturile din vânzarea produselor, mărfurilor, lucrărilor executate și serviciilor prestate fără TVA și accize.

Producția imobilizată reprezintă costul lucrărilor și cheltuielile efectuate de întreprindere pentru ea însăși, care se înregistrează în componența activelor pe termen lung.

Subvenții – ajutor acordat întreprinderii de către stat cu condiția respectării unor condiții aferente activității acesteia.

Unitatea locală este o întreprindere sau o parte din întreprindere (de exemplu, filială, atelier, fabrică, depozit, birou, mină, magazie, etc.) care corespunde următoarelor criterii:

- situată pe o adresă identificată;
- activează cel puțin o persoană;
- se desfășoară activitate economică.

Producția include toate produsele fabricate și serviciile prestate în decursul anului calendaristic.

Valoarea adăugată brută se măsoară ca diferența dintre valoarea bunurilor și serviciilor produse și consumul intermediar, reprezentând deci valoarea nou creată în procesul de producție.

Excedentul brut de exploatare arată ceea ce rămâne din valoarea nou creată în procesul de producție după remunerarea salariaților și plata impozitelor nete pe producție și import

3.2.2. Unitatea de măsură

Datele exprimate în valori absolute sunt prezentate: privind personalul - în persoane, și indicatorii valorici – în mii lei.

Datele exprimate în valori relative sunt prezentate în %.

3.2.3. Formula de calcul

În baza datelor colectate se calculează următorii indicatori economici:

1. Valoarea producției:

$VP = \text{Cifra de afaceri} + \text{alte venituri din activitatea operațională} + \text{producție imobilizată} - \text{Costul de procurare a mărfurilor vândute} \pm \text{Variația stocurilor de produse finite și producție neterminată}$

2. Valoarea adăugată brută la prețurile de baza:

$VA = VP - \text{Consumuri și cheltuieli materiale} - \text{Consumuri și cheltuieli aferente serviciilor prestate de terți} - (\text{Alte cheltuieli și consumuri operaționale} - \text{cheltuieli privind dobânzile pentru credite și împrumuturi} - \text{impozite și taxe incluse în cheltuieli})$

3. Valoarea adăugată brută la costul factorilor

$VAFC = VA + \text{Subvenții pentru activitatea operațională} - \text{impozite și taxe incluse în cheltuieli}$

4. Excedentul brut de exploatare

$EBE = VAFC - (\text{Retribuirea muncii} + \text{contribuții pentru asigurările sociale de stat și medicale obligatoriu})$

3.3. Sistemul de clasificare

Activitatea economică: Rezultatele anchetei structurale sunt clasificate corespunzător Clasificării

Activităților din Economia Moldovei (CAEM), armonizat cu Clasificatorul Activităților Economice al Uniunii Europene (NACE rev.2). Pentru anii 2013 și 2014 indicatorii principali sunt colectați cu codificare dublă, în conformitate cu CAEM rev.1.1 și CAEM rev.2.

Forme de proprietate: Datele sunt grupate conform Clasificatorului formelor de proprietate din Republica Moldova (CFP), aprobat prin Hotărârea Departamentului Standarde, Metrologie și Supraveghere Tehnică nr.276-st din 04.02.1997, pe forme de proprietate: publică, privată, mixtă, întreprinderilor mixte și străină.

Forma organizatorico-juridică: Clasificarea întreprinderilor după forma organizatorico-juridică este efectuată în corespundere cu Clasificatorul Formelor Organizatorico-Juridice (CFOJ), aprobat prin Hotărârea Departamentului „Moldova Standard nr. 1607-ST din 9 noiembrie 2004 cu aplicare din 01.01.2005.

Repartizarea teritorială: Datele sunt grupate în baza Clasificatorului unităților administrativ-teritoriale al Republicii Moldova (CUATM), aprobat prin Hotărârea Departamentului Moldova-Standard nr. 1398-ST din 03.09.2003, cu modificările ulterioare.

3.4. Sfera de cuprindere

3.4.1. Acoperirea sectorială

Ancheta structurală în întreprinderi acoperă sectoarele economice în conformitate cu Clasificatorul Activităților din Economia Moldovei (CAEM rev. 2) de la B la J; L la N; S95, S96.

Codificarea dublă a indicatorilor conform CAEM rev.1.1 și CAEM rev.2 este disponibilă pentru anii 2013-2014.

3.4.2. Populația statistică

Populația ce face obiectul prezentei cercetări este considerată colectivitatea unităților active (nu se includ întreprinderile care nu au cifră de afaceri doi ani consecutivi și numărul salariaților este până la 2 persoane inclusiv).

3.4.3. Geografică

ASA se desfășoară în întreaga țară, cu excepția localităților situate în partea stângă a Nistrului și municipiul Bender.

3.4.4. Temporală

ASA nu oferă serii de timp.

3.5. Nivelul de dezagregare

Datele rezultate din ASA sunt dezagregate după:

- tipuri de activități;
- forme de proprietate
- forme organizatorico-juridice
- pe clase de mărime a întreprinderilor: mici, mijlocii și mari, (după numărul mediu de salariați)
- regiuni statistice (Nord, Centru, Sud, m. Chișinău, UTA Găgăuzia); la nivel de unități administrativ-teritoriale.

Restricții: În cazul dacă datele la nivel dezagregat conțin informație confidențială (vedeți p.7.1) diseminarea acestora nu este efectuată și se purcede la agregarea datelor la nivelul minim disponibil care asigură protecția confidențialității datelor.

3.6. Periodicitatea diseminării

Anuală

3.7. Termenele limită de prezentare (diseminare)

Luna noiembrie a anului următor anului de raport.

3.8. Revizuirea

Datele sunt finale la prima diseminare.

3.9. Perioada de referință

Anul de referință. Rezultatele ASA corespund anului calendaristic.

4. Colectarea și procesarea datelor

4.1. Sursa de date

4.1.1. Cercetări statistice

Cercetarea statistică Ancheta structurală în întreprinderi (ASA)

4.1.2. Surse administrative

Baza de date a rapoartelor financiare.

4.1.3. Estimări

Nu se aplică.

4.2. Caracteristica cercetării statistice/surselor administrative

4.2.1. Obiectiv și scurt istoric

ASA este o cercetare statistică de tip structural, realizată prin sondaj, a cărei sferă de cuprindere acoperă întreprinderile active care își desfășoară activitatea economică pe teritoriul Republicii Moldova.

Obiectivele anchetei structurale sunt furnizarea de date utile pentru:

- caracterizarea sistemului productiv și comercial al întreprinderilor, pe sectoare de activități și forme de proprietate, precum și pentru corelarea indicatorilor observați atât la nivelul activităților și al sectoarelor economice, cât și la nivelul economiei naționale;
- elaborarea Conturilor Naționale și pentru realizarea de studii privind sectoarele investigate, oferind o imagine completă a structurii economiei naționale pe activități, forme de proprietate și în profil teritorial;
- actualizarea Registrului Național de Unități Statistice.

4.2.2. Unitatea statistică

Unitatea de observare în cercetările structurale este întreprinderea.

Întreprinderea este definită ca fiind cea mai mică unitate legal constituită, care dispune de autonomie decizională și este organizată ca să desfășoare, în unul sau mai multe locuri, una sau mai multe activități pentru producerea de bunuri și servicii. Prin intermediul anchetelor se colectează și unele informații referitoare la unitățile locale care aparțin întreprinderilor.

4.2.3. Cercul unităților cuprinse în cercetare

Planul de eșantionare aplicat este cel al sondajului stratificat, iar metoda de selecție utilizată este selecția simplă aleatoare fără revenire. Straturile sunt formate la intersecția activității economice la nivel de clasă (4 semne CAEM rev.2) și clasa de mărime (4 grupe: 0-4, 5-9, 10-19, 20 salariați și peste). Metoda de detectare a unităților atipice fiind cea a intervalului interquartilic și coeficientul de variație la nivel de diviziuni nu mai mare de 3,5%.

Din populația întreprinderilor au fost cercetate exhaustiv toate unitățile cu numărul de salariați 20 persoane și peste, precum și întreprinderile atipice. Straturile mici exhaustive sunt acelea care au 5 sau mai puține unități. Acestea se includ într-o categorie separată și se cercetează exhaustiv. Întreprinderile care în ASA pentru anul trecut (2017) au raportat că au avut filiale se includ într-o grupă aparte și se cercetează exhaustiv.

Selectarea celorlalte întreprinderi a fost efectuată prin loterie.

4.2.4. Periodicitatea cercetării

Anuală

4.2.5. Colectarea datelor

Colectarea datelor se efectuează de către Oficiile Teritoriale pentru Statistică (OTS) pe suport de hârtie sau prin intermediul portalului e-raportare. Chestionarele completate sunt prezentate de către întreprinderi

în adresa organelor teritoriale de statistică după locul de înregistrare a întreprinderilor, unde are loc verificarea și introducerea datelor colectate, după care sunt prelucrate și generalizate în cadrul Biroului Național de Statistică.

Perioada de referință este anul precedent perioadei de raportare (n-1).

4.3. Procesarea și compilarea datelor

4.3.1. Validarea datelor

Datele sunt verificate și analizate privind calitatea acestora, în special coerența internă și cu alte date.

Cu utilizarea aplicației informaționale este asigurată verificarea datelor privind respectarea întregului set de condiții de control (condițiilor logice):

- Controlul logic și aritmetic din chestionare, care urmărește și verifică fluxurile logice și aritmetice din chestionare; respectarea corelațiilor între diverși indicatori și codificarea corectă a tipului principal de activitate.
- Controlul cu surse de date statistice și administrative.

4.3.2. Compilarea/extrapolarea datelor

Datele obținute pe eșantion se extrapolează pe întreg universul de întreprinderi active în corespundere cu coeficientul de extrapolare, calculat pe fiecare strat al eșantionului.

4.3.3. Ajustările

Nu se efectuează ajustări.

4.3.4. Asigurarea calității

Asigurarea calității datelor statistice, se bazează pe respectarea principiilor fundamentale ale statisticii oficiale aprobate de Comisia Economică pentru Europa a Națiunilor Unite în 1992 (și de Comisia de Statistică/ ONU în 1994), precum și stipulate în Legea Republicii Moldova nr. 93 din 26.05.2017 «Cu privire la statistica oficială».

În activitatea de producere a informației statistice, BNS acordă importanță primordială asigurării calității înalte a datelor.

În acest scop, o serie de măsuri de asigurare a calității sunt realizate la fiecare etapă a demersului statistic: în procesul de organizare a cercetărilor statistice, colectare, procesare și elaborare a informației statistice.

Eforturi importante sunt depuse pentru asigurarea plenitudinii și calității prezentării datelor de către respondenții incluși în cercetările statistice.

Se scot la iveală datele eronate, inconsistențele și datele suspicioase în vederea verificării și corectării acestora.

Datele primare sunt verificate și analizate privind coerența internă (în cadrul chestionarului), precum și cu datele disponibile din alte cercetări statistice și surse de date administrative.

Pentru asigurarea calității datelor primare, sunt oferite consultații atât interviatorilor, cât și respondenților pentru explicarea definițiilor și modului corect de completare a chestionarelor.

4.4. Precizia datelor

4.4.1. Rata de non-răspunsuri

Rata de non-răspuns în mediu pe an constituie cca 3 %.

4.4.2. Erori de eșantionare

Erorile de eșantionare sunt calculate ținând cont de complexitatea planului de sondaj, cu un nivel de semnificație de 95%.

În baza erorii de eșantionare se calculează intervalul de încredere, în limitele căruia, cu o probabilitate de 95%, se află valoarea reală a indicatorului.

5. Comparabilitate și coerență

5.1. Comparabilitatea internațională

ASA corespunde standardelor europene în domeniul statisticii întreprinderilor: Regulamentului

Parlamentului și Consiliului European nr. 295/2008 din 14 februarie 2008.

5.2. Comparabilitatea în timp

Indicatorii relativi (%) ce caracterizează structura fenomenelor economice sunt comparabili în timp.

5.3. Coerența cu alte statistici

Este asigurată coerența cu datele respective ale statisticilor de sector.

Venituri din vânzări reprezintă veniturile din vânzarea produselor, mărfurilor, lucrărilor executate și serviciilor prestate.

6. Mandatul instituțional (baza normativ-juridică)

Activitatea BNS se bazează pe respectarea Constituției Republicii Moldova, Legii cu privire la statistica oficială nr. 93 din 26.05.2017, alte acte legislative și normative, ordinele și dispozițiile conducerii BNS.

Legea cu privire la statistica oficială reglementează organizarea și funcționarea sistemului statisticii oficiale și stabilește cadrul juridic pentru dezvoltarea, producerea, diseminarea și coordonarea statisticii oficiale (art.1).

Art. 5 al Legii stipulează că producerea informației statistice se bazează pe respectarea principiilor independenței profesionale, imparțialității, obiectivității, relevanței, transparenței, confidențialității, cost/eficienței ș.a.

Biroul Național de Statistică, în calitate sa de organ central de statistică, este o autoritate administrativă creată pe lângă Guvern pentru conducerea și coordonarea activității în domeniul statisticii.

În conformitate cu Hotărârea Guvernului 935 din 24.09.2018 cu privire la organizarea și funcționarea BNS, Biroul exercită următoarele atribuții:

- 1) coordonează sistemul statistic național privind dezvoltarea și producerea statisticii oficiale;
- 2) elaborează și implementează strategii de dezvoltare a sistemului statistic național, programe statistice anuale și multianuale;
- 3) elaborează cadrul normativ și instituțional necesar realizării obiectivelor strategice în domeniul său de activitate, precum și mecanismele transpunerii lor în practică;
- 4) efectuează managementul și controlul realizării, în condiții de calitate, a programelor și planurilor statistice adoptate la nivel central și regional;
- 5) armonizează și aliniază indicatorii statistici, metodologiile, metodele și tehnicile aplicate pe plan național cu reglementările și standardele internaționale;
- 6) promovează cultura statistică în societate.

Actele legislative și normative după care BNS se conduce în activitatea pot fi accesate pe pagina oficială www.statistica.md, rubrica Despre BNS (<http://www.statistica.md/pageview.php?l=ro&idc=323&>)

7. Confidențialitatea

7.1. Principiile

Conform art.19 al Legii cu privire la statistica oficială nr. 93 din 26.05.2017, producătorii de statistici oficiale întreprind toate măsurile regulatorii, administrative, tehnice și organizatorice pentru protecția datelor confidențiale și neadmiterea divulgării lor.

În cap. VII al legii nominalizate este stipulat, ca datele colectate, procesate și depozitate pentru producerea informației statistice sunt confidențiale în cazul în care permite identificarea directă sau indirectă a respondenților. Nu sânt considerate confidențiale:

- a) datele care pot fi obținute din surse public accesibile conform legislației;
- b) datele individuale privind adresa, telefonul, denumirea, genul de activitate, numărul de personal ale persoanelor juridice și întreprinzătorilor individuali;
- c) datele ce se referă la întreprinderile cu capital de stat, instituții și organizații finanțate din buget, prezentate la solicitarea autorităților administrației publice.

Conform Legii cu privire la statistica oficială, art. 20, au acces la datele individuale persoanele care,

conform atribuțiilor de serviciu, participă la producerea informației statistice, în măsura în care datele individuale sânt necesare pentru producerea acestei informații.

Același articol stipulează, că accesul la datele individuale care nu permit identificarea directă a respondenților poate fi acordat pentru proiecte de cercetări științifice ale căror rezultate scontate nu se referă la unități individuale identificabile, în conformitate cu regulamentul aprobat de autoritatea centrală în domeniul statisticii.

Art. 23 (5) al Legii stipulează că „Informația statistică nu poate fi diseminată utilizatorilor în cazul în care se referă la 1–3 unități statistice.”.

7.2. Asigurarea practică a regulilor confidențialității

Întru asigurarea protecției datelor statistice confidențiale în conformitate cu Legea cu privire la statistica oficială nr. 93 din 26.05.2017, Biroul Național de Statistică întreprinde toate măsurile regulatorii, administrative, tehnice și organizatorice pentru protecția datelor confidențiale și neadmiterea divulgării lor.

În conformitate cu Legea nominalizată, personalul producătorilor de statistici oficiale, inclusiv cel angajat temporar, care, conform atribuțiilor de serviciu, are acces direct la datele individuale este obligat să respecte confidențialitatea acestor date în timpul și după încetarea activității în funcția respectivă.

Până la diseminarea datelor statistice, acestea sunt verificate dacă corespund cerințelor de protecție a datelor confidențiale. În cazul dacă datele statistice conțin informație confidențială (vedeți p.7.1) diseminarea acestora nu este efectuată și se purcede la agregarea datelor la nivelul minim disponibil care asigură protecția confidențialității datelor.

8. Accesul la informație și formatul diseminării

8.1. Accesul la informație

8.1.1. Calendarul de emitere

Anual este elaborat Calendarul de emitere a informațiilor statistice elaborate de BNS.

8.1.2. Accesul la calendarul de emitere

Calendarul de emitere a informațiilor statistice este plasat pe pagina oficială web a BNS www.statistica.md .

8.1.3. Accesul la date statistice

Conform Legii cu privire la statistica oficială nr. 93 din 26.05.2017, art. 23:

- a) Producătorii de statistici oficiale sânt obligați să disemineze informația statistică în termenele prevăzute în programul de lucrări statistice și în calendarul de diseminare a informației statistice oficiale.
- b) Diseminarea informației statistice prevăzute în programul de lucrări statistice tuturor categoriilor de utilizatori se efectuează gratis și în condiții egale de acces sub aspectul volumului, calității și termenelor de diseminare;

Programul lucrărilor statistice poate fi accesat pe pagina www.statistica.md, rubrica Despre BNS / Acte legislative și normative (<http://www.statistica.md/pageview.php?l=ro&idc=323&>)

Pagina web a BNS www.statistica.md reprezintă sursa informațională cea mai importantă în asigurarea accesului utilizatorilor la informația statistică diversă, transparenței privind activitatea BNS.

Toate informațiile operative, notele informative, seriile de timp, precum și publicațiile statistice elaborate de BNS se plasează pe pagina oficială.

8.2. Formatul diseminării

8.2.1. Informații operative / Note analitice

Nu se aplică.

8.2.2. Publicații

Publicația elaborată de BNS în baza rezultatelor cercetării ASA: „Rezultatele anchetei structurale în întreprinderi”.

Acces la publicație:

<ul style="list-style-type: none"> - în format electronic, pe pagina oficială a BNS www.statistica.md, rubrica Produse și servicii / Publicații http://www.statistica.md/pageview.php?l=ro&idc=350&nod=1&)
<p>8.2.3. Baze de date/serii de timp</p> <ul style="list-style-type: none"> - Banca de date statistice http://statbank.statistica.md/ , domeniul <i>Statistica economică / Antreprenoriat / Ancheta Structurală Anuală</i> - Pagina oficială a BNS: http://www.statistica.md la rubricile: <ul style="list-style-type: none"> • <i>Comunicate de presă</i> • <i>Statistici pe domenii / Statistica economică / Antreprenoriat / Ancheta Structurală Anuală</i> • <i>Produse și servicii / Publicații.</i>
<p>8.2.4. Chestionare/date transmise la solicitarea organizațiilor internaționale</p> <p>Nu se aplică.</p>
<p>8.2.5. Solicitări de date suplimentare</p> <p>BNS pune la dispoziția utilizatorilor și informații statistice suplimentare celor disponibile în publicațiile statistice, notele informative, informațiile operative, celor plasate pe pagina oficială web în limita informațiilor disponibile, în corespundere cu Legea cu privire la statistica oficială. Solicitarea poate fi transmisă personal la sediul BNS, prin poștă, prin poșta electronică moldstat@statistica.gov.md sau online – www.statistica.md rubrica Produse și servicii/Solicitare de informații statistice http://www.statistica.md/solicitare_informatii_statistice.php?l=ro</p>

<p>9. Referințe (link-uri) utile</p>	
<p>9.1. Accesibilitatea documentației privind metodologia</p>	
<p>Metodologia este disponibilă pe pagina oficială www.statistica.md , rubrica Metadate / Metadate de referință (http://www.statistica.md/pageview.php?l=ro&idc=351&nod=1&).</p>	
<p>9.2. Accesibilitatea documentației privind Rapoartele de evaluare</p>	
<p>Rapoartele de evaluare a BNS sunt disponibile pe pagina oficială www.statistica.md , rubrica Despre BNS / Evaluări și opinii despre BNS / Rapoarte de evaluare (http://www.statistica.md/pageview.php?l=ro&idc=399&id=2739).</p>	
<p>9.3. Accesibilitatea informației privind studiul de opinie al utilizatorilor</p>	
<p>Sondajele de opinie ale utilizatorilor sânt disponibile pe pagina oficială www.statistica.md , rubrica Despre BNS / Evaluări și opinii despre BNS / Sondaje de opinie (http://www.statistica.md/pageview.php?l=ro&idc=399&id=2740).</p>	
<p>9.4. Alte referințe utile</p>	
EUROSTAT database	http://ec.europa.eu/eurostat/data/database
UNdata database	http://data.un.org/Browse.aspx
Statistical database of the UN Economic Commission for Europe	http://w3.unece.org/pxweb/Dialog/